

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Mf.I.30.001/2023/3/I. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Név pártfogó ügyvéd (cím2.)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

Név1 ügyvéd (cím4)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

az alperes 6. sorszám alatt

A per tárgya:

munkáltató egészségsértés miatti kárfelelőssége

Az elsőfokú bíróság:

Szekszárdi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

29.M.70.048/2022/4. sorszámú rész-közbenső ítélet

R é s z - k ö z b e n s ő í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság rész- közbenső ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 44.800 (negyvennégyezer-nyolcszáz) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a felperes pártfogó ügyvédjének másodfokú eljárásban felmerült díját a felek 50-50 %-ban kötelesek viselni.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára – az esedékesség napjáig 33.600 forint meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket. Az esedékesség napja a jelen határozat keltét követő 60. nap. Az illeték megfizetése során a közlemény rovatban a Pécsi Ítéltábla megnevezését, a jelen határozat ügyszámát, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát fel kell tüntetni.

A rész-közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2015. december 11. napján jelentkezett állásra szakmai életrajzának megküldésével az alperes hirdetésében megadottak szerint Név2 projekt menedzsernél. A képesítéseit illetően atomerőművi gépész (1988), magas nyomású kazánfűtő (1989) végzettséget, postai kézbesítő szakvizsga bizonyítványt (1999), számítástechnikai szoftverüzemeltető végzettséget, LCD Start bizonyítványt (2004) tüntetett fel.
- [2] Az alperes a felperest 2016. február 1. napjától kezdődően egyszerűsített foglalkoztatás keretében, segédmunkás munkakörben foglalkoztatta február 1-5., 8-12., 15-19., március 4., 7-11., 16-18., 21-25. és 29., április 4-8., 11-15., 18-22., május 3-4. napokon. A becsatolt iratok szerint 2016. február 1. napján a felperes munkavédelmi oktatásban részesült. Név3 és Név4 asztalos munkavállalók betanításával a felperes több faipari gépen is munkát végzett: kezelte a STETON típusú 5 tengelyes faipari marógépet, a faipari vastagoló gyalugépet és a faipari láncmarógépet.
- [3] Több esetben működtette a csapozó-marógépet is annak ellenére, hogy az alperes ügyvezetője tudomással bírt arról, hogy a felperes faipari, illetve asztalos végzettséggel nem rendelkezik. A munkafolyamat, amelyet a felperesnek el kellett végezni, a munkaasztalra rászorított munkadarabnak a körfűrészhez, majd onnan a marótárcsához történő előtolásából állt.
- [4] 2016. május 4. napján a felperes a faipari marógépen végzett munkát, amely során azt tapasztalta, hogy a marótárcsa alatti területen nagyobb mennyiségű grízes állagú fapor gyűlik össze, amit a központi elszívó nem tudott onnan hatékonyan elszívni. Úgy döntött, hogy ennek eltávolítását kézzel segíti, annak ellenére, hogy a gép kezelési és karbantartási utasítása szerint a forgácsot ecsettel, kefével, forgácskaparóval vagy porszívóval szabad eltávolítani. A felperes a gép kikapcsolása nélkül, annak működése közben több alkalommal a bal kezével, az előtolást végző jobb kezét keresztezve, a faporhoz nyúlt és azt néhány másodpercen keresztül a bal tenyerével az aljzatra söpörte le. A munkavégzés során cénakesztyűt viselt, a fülén levő zajvédő alatt pedig zenét hallgatott, annak ellenére, hogy emiatt, általa is tudottan, az alperes ügyvezetője a dolgozók előtt többször kifogást emelt, és hátrányt helyezett kilátásba. A grízes állagú fapor eltávolításának problémájáról a felperes senkit sem tájékoztatott. Más gépek működtetésénél is nagyfokú önállóságot tanúsított, és a tapasztaltabb dolgozók tanácsait többnyire nem szívesen fogadta el.
- [5] Miközben a felperes a fapor lesöprése céljából a bal kezével ismét a marótárcsa alatti területre nyúlt, egyik mozdulata során a bal kezével véletlenül hozzáért a marótárcsához, amelynek kése – közben a cénakesztyűnek a késbe akadása miatt a tárcsa forgása leállt – a bal kezén sérüléseket ejtett. A felperes a kezének a gép marótárcsájával történt érintkezése következtében kissé előre dőlve az egyensúlyából kibillent, és annak visszanyerése során oldalról a jobb kezével megérintette a forgó körfűrész védőburkolattal el nem látott, előtoló asztal feletti részét.
- [6] A baleset következtében a bal kéz IV. ujj középperc felső harmadánál csaknem teljes ujjamputációt, az V. ujj és a tenyér csonkolt sérülését, valamint a jobb kéz II. és III. ujját érintő, tenyerébe terjedő csonkolt sérülését szenvedte el a jobb harmadik felszínes tenyérnyi ujjideg, valamint a jobb II. ujj mély hajlító inának részleges sérülésével, a jobb II. ujj

alappercének testhez közeli harmadában csontsérüléssel. Sérüléseinek gyógytartama 8-10 hét volt.

- [7] A felperes balesetével összefüggésben a Tolna Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály Munkavédelmi és Ellenőrzési Osztálya az alperesnél, munkavédelmi eljárás keretében, balesetvizsgálatot tartott, melynek eredményeként a 2016. augusztus 5. napján kelt TON/01/000519-17/2015. számú határozatával a csapozó-marógép használatát 2016. augusztus 1. napján 17 óra 00 perctől felfüggesztette. A 2016. szeptember 13. napján kelt TON/01/000519-23/2016. számú határozatával az alperest a tapasztalt hiányosságok megszüntetésére kötelezte. A csapozó-marógép tekintetében előírta azt, hogy a felső körfűrész lapjának védőburkolatát egészítse ki, a vészkipcsolójának könnyű kezelhetőségét biztosítsa, és gondoskodjon annak háttére sárga színben történő kialakításáról és a gép használatához magyar nyelvű üzemeltetési dokumentációról. A 2016. szeptember 14. napján kelt TON/01/000519-26/2016. számú határozatával az alperessel szemben 117.000 forint munkavédelmi bírságot szabott ki.
- [8] A kiadott munkavédelmi határozatokat követően az alperes a csapozó-marógép használatát megszüntette, azt az üzemből eltávolította.
- [9] A felperes módosított és pontosított kereseti kérelmében a 2016. január 4. napjától 2016. május 4. napjáig terjedő időszakra elmaradt munkabér megfizetésére kérte kötelezni az alperest 330.742 forint összegben. Állította, hogy 2016. január 4. napjától kezdődően napi 8 órás munkaidővel, határozatlan időtartamú munkaszerződést kötött az alperessel, aki ezt a jogviszonyt az egyszerűsített foglalkoztatásra vonatkozó szerződések megkötésével leplezte. A ténylegesen megkapott bér és a határozatlan idejű foglalkoztatás bérének különbözete a 330.742 forint, amely a garantált bérminimum szakmunkás bérének és az egyszerűsített foglalkoztatás során kifizetett munkabér különbözetének az összege.
- [10] Sérelmezte, hogy ugyan az alperes a balesetét munkabalesetnek minősítette, az egyszerűsített foglalkoztatásra tekintettel 100 %-os táppénz mégsem illette meg, ezért kártérítésként a 100 %-os mértékű táppénz összegére tartott igényt. A védőburkolat hiányára és a szakképesítés nélküli foglalkoztatásra hivatkozva kérte az alperes kártérítési felelősségének a megállapítását azzal, hogy kármegosztásnak nincs helye.
- [11] Az alperes ellenkérelme a jogalap körében a kereset elutasítására irányult, a perköltség megfizetése mellett. Vitatta, hogy határozatlan idejű munkaszerződés jött volna létre közöttük, állította, hogy egyszerűsített foglalkoztatás keretei között legfeljebb havi 15 napra vette fel a felperest.
- [12] A munkabalesettel kapcsolatosan véleménye az volt, hogy azért őt felelősség nem terheli, azt a felperes figyelmetlensége, saját elháríthatatlan magatartása idézte elő. Hivatkozása szerint a felperes a szükséges munkavédelmi oktatásokat megkapta, így az általa biztosított oktatás és a munkavállaló gépész végzettsége alapján mindenképpen tudnia kellett volna azt, hogy a gépet csak leállítás után lehet takarítani.
- [13] Az elsőfokú bíróság rész-közbenső ítéletet hozott, a felperes elmaradt munkabér iránti kereseti kérelmét elutasította, és a 2016. május 4. napján bekövetkezett balesetért az alperes felelősségét megállapította, azt 70%-ban határozta meg.
- [14] Az elmaradt munkabér iránti kereseti kérelem elbírálása során a törvényszék a Nemzeti Adó- és Vámhivatal alperesnél a 2016. január 1. napjától 2016. augusztus 1. napjáig terjedő időszakra végzett vizsgálatának eredménye, továbbá a perben meghallgatott tanúk vallomása alapján megállapította, hogy a felek között a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 42. §-ában foglalt határozatlan idejű munkaviszony nem jött létre. Valamennyi tanú, így a felperes által meghallgatni kért Név5 is az alperes állítását támasztotta alá, amely szerint a felperes nem határozatlan idejű munkaviszony keretei között,

hanem egyszerűsített foglalkoztatottként került alkalmazásra. Ezért az elsőfokú bíróság ennek szabályai alapján ítélte meg a felek jogviszonyát.

- [15] A peradatok alapján az alperes a felperest segéd munkásként foglalkoztatta, a felperes pedig azt nem vitatta, hogy az alperes az egyszerűsített foglalkoztatás során a munka ellenértékét megfizette.
- [16] Mindez nem ütközött az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Efo.tv) 1. § (1) bekezdés b) pontjának és a 2. § (3) bekezdés a)-c) pontjainak a rendelkezésébe, ezért a törvényszék a felperes 2016. január 4. napjától 2016. május 4. napjáig terjedő időre előterjesztett 330.742 forint összegű elmaradt munkabér iránti kereseti kérelmét elutasította.
- [17] A kártérítés megfizetése iránti kereset kapcsán az Mt. 166. § (1) bekezdésére hivatkozással az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes egyszerűsített foglalkoztatási jogviszony keretei között szenvedte el a balesetet, amelyről az alperes a baleseti jegyzőkönyvet felvette, amelyben azt munkabalesetnek, a Tolna Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Egészségbiztosítási Osztálya pedig üzemi balesetnek ismerte el. A munkaviszonnyal való összefüggést erre alapítottan bizonyítottnak fogadta el.
- [18] Mivel a károkozó magatartás, a kár és az ezek közötti okozati összefüggés bizonyítása a károsult munkavállalót terhelte, a felperes igazságügyi orvosszakértői és igazságügyi műszaki szakértői bizonyítást indítványozott, és az ez alapján lefolytatott bizonyítás eredményeként a Városi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának a nyomozati iratanyaga, a büntető eljárás során beszerzett igazságügyi műszaki szakértői véleményben és a kiegészítéseiben foglaltak alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes és az alperes a munkabaleset bekövetkezésében egyaránt közrehatott.
- [19] Az alperes azzal, hogy a felperest képesítés nélkül foglalkoztatta, megsértette az egyes ipari és kereskedelmi tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítésekről szóló 21/2010. (V.14.) NFGM rendelet mellékletének 4.2 fejezetét, amely szerint fa megmunkáló gépeken, faipari termékek előállításához asztalos, faipari gépkezelő, famegmunkáló, bútorasztalos, fa- és bútorigipari gépkezelő, faipari gépmunkás, faesztergályos vagy fatermék gyártó képesítés szükséges. A felperes egyetlen megnevezett képesítéssel sem rendelkezett.
- [20] Megsértette továbbá a munkavédelemről szóló 1993. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 40. § (1) bekezdését, a Mvt. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII.26.) MÜM rendelet 1/a. számú mellékletének 1/1. és 6. pontját, a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről szóló 14/2004. (IV. 19.) FMM rendelet 22. § (3) bekezdését, az Mvt. 23. § (1) bekezdését. A biztonságos műszaki állapot megőrzése érdekében nem vonta biztonsági felülvizsgálat alá a veszélyes technológiát, nem javította ki az elszívó berendezést a megfelelő forgács elszívó képesség érdekében, és nem pótolta a körfűrész és a marófej védőburkolatát: utólagosan az 1986-os gyártási évű gépre nem helyezte rá a védőburkolatot; miután a gépről javítási és karbantartási dokumentáció nem állt rendelkezésre, nem volt megállapítható az, hogy a balesettel érintett gép valóban gyári állapotú volt-e.
- [21] A baleset bekövetkezéséért a felperes munkavállaló azért felelős, mert a munkafolyamat során keletkező forgács eltakarítását nem a munkagép leállított állapotában végezte, ebből következően a forgó alkatrészek a védőburkolatok hiánya miatt véletlenül megérinthetőek voltak.
- [22] A törvényszék azt is vizsgálta, hogy az alperes álláspontja szerinti mentesülési feltétel fennáll-e, azaz a kár bekövetkezése kizárólag a felperes vétkes magatartására volt-e visszavezethető, és a műszaki szakvélemény alapján megállapította, hogy a balesetben az alperes működési körébe eső okok közrehatottak, és bekövetkezésében a felperes is szerepet

játszott. Mindebből következően a kár nem kizárólag a felperes magatartására vezethető vissza, hanem az alperes mulasztására is.

- [23] Az elsőfokú bíróság mérlegelve az alperesnek az Mt. 174. § (1) bekezdésén (helyesen: 166. § (1) bekezdés) alapuló objektív felelőssége arányát és a felperes vétkességét, azt a következtetést vonta le, hogy az alperes részéről is megállapítható a vétkesség, ami csökkent a felperes vétkes közrehatásának az MK 31. számú állásfoglalásban meghatározott súlyát. A tényekből arra következtetett, hogy az alperest 70 %-ban terheli kártérítési felelősség a felperes 2016. május 4. napján bekövetkezett balesetért.
- [24] Az elsőfokú rész-közbenső ítélet ellen mindkét fél fellebbezett.
- [25] A felperes az elsőfokú bíróság rész-közbenső ítéletének részbeni megváltoztatásával egyrészt az elmaradt munkabér megfizetésére vonatkozó kereseti kérelmének a teljesítését, másrészt annak megállapítását kérte, hogy alperes felelőssége 100 %-os a nála bekövetkezett balesetért, továbbá az alperes első-és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését kérte.
- [26] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú rész-közbenső ítélet részbeni megváltoztatását és a felperes keresetének teljes elutasítását kérte: elsődlegesen, mert a felek között álláspontja szerint nem állt fenn munkajogviszony, másodlagosan azért, mert a baleset a munkavállaló elháríthatatlan közrehatásának eredménye volt, harmadlagosan a közrehatás mértékét a felperesre terheőbb 70%-ban kérte megállapítani.
- [27] A felek fellebbezési ellenkérelme az ellenérdekű fél fellebbezése kapcsán az elsőfokú rész-közbenső ítélet helybenhagyására irányult.
- [28] A felperes és az alperes fellebbezése is alaptalan.
- [29] Az elsőfokú bíróság a felek jogvitájában irányadó, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: 1952. évi Pp.) 213. § (2) bekezdése alapján meghozott részítéletében a felperesnek arról a kereseti kérelméről döntött, amelyben elmaradt munkabért követelt az alperestől arra hivatkozással, hogy nála olyan tartalmú határozatlan idejű munkaviszonyban állt, amire a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény szabályait kell alkalmazni, és ez alapján a munkáltató 330.742 forint munkabérrel tartozik neki a 2016. január 4-től 2016. május 4-ig terjedő időre. A bíróság ezzel ellentétben, a bizonyítás anyaga alapján megállapította, hogy a felperest az alperes alkalmi munkásként foglalkoztatta, amely jogviszonyra elsősorban az Efo.tv. szabályai voltak irányadók, amire tekintettel az elmaradt munkabér iránti igényt nem találta megalapozottnak, ezért a keresetet elutasította; és a másodfokú bíróság ezzel a következtetésével, valamint a döntésével is egyetértett.
- [30] Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte ugyanis a bizonyítékokat úgy az 1952. évi Pp. 206. § (1) bekezdése alapján, hogy a felperes az alperesnél a 2016. január 4-től – május 4-ig terjedő időben nem határozatlan idejű munkaviszonyban, hanem egyszerűsített foglalkoztatási jogviszonyban állt. Ezt a megállapítást pedig a következő okirati bizonyítékok támasztották alá: a Tolna Megyei Kormányhivatal 2016. szeptember 13-án meghozott elsőfokú munkavédelmi határozata, a Tolna Megyei Kormányhivatal 2016. szeptember 14-én kelt munkavédelmi bírságot megállapító határozata, a Tolna Megyei Kormányhivatalnak a felperes panaszára adott tájékoztatója 2016. szeptember 9-én, amely kifejezetten megállapította, hogy az alperes a felperest 2016. február és május között alkalmi munkásként alkalmazta; a Tolna Megyei Kormányhivatal Főigazgatójának 2017. január 20-án a felperes panaszára kiadott válasza arról, hogy a vizsgálata során a felperes úgynevezett fekete foglalkoztatása nem volt megállapítható a határozatlan idejű munkaviszony helyett; a NAV Tolna Megyei Adó- és Vámigazgatóságának az adóellenőrzés során tett megállapításai, amit az alperesnél a 2016. január 1-től augusztus 31-ig terjedő időszakra végzett, és a vizsgálat azt rögzítette, hogy a felperes egyszerűsített foglalkoztatási viszonyban állt az alperesnél, és megállapítás nélkül zárta le az adóellenőrzést. Igazolja továbbá a felperes munkahelyi

balesete következtében Név6, az alperes ügyvezetője és Név7, az alperes munkavédelmi megbízottja ellen folyamatban volt büntetőeljárásban a Városi Járásbíróság által hozott elsőfokú B.6/2019/33.számú ítélet, valamint a Szekszárdi Törvényszék mint másodfokú bíróság Bf. 18/2020/14. számú ítélete, amelyek ténymegállapításain alapul az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás, többek között annak rögzítése, hogy a felperes az alperesnél egyszerűsített foglalkoztatási jogviszonyban állt. E bizonyítékokon túl Név8nak, az alperes ügyintézőjének, valamint Név5nak, a felperes rokonának a tanúvallomása is azt a következtetést erősíti, hogy a felperes az alperesnél alkalmi munkát végzett, ezek a személyek ugyanis erre vonatkozó tanúvallomást tettek a bíróság előtt.

- [31] Mindezekkel az egyenként és összességükben is meggyőző bizonyítékokkal szemben a felperes által hivatkozott munkabér fizetési időpontok, az általa becsatolt, az alperes részéről feladott álláshirdetések, illetőleg Név9 tanúvallomása, mely szerint a felperes folyamatosan járt dolgozni, nem alkalmas ellenkező következtetés levonására, még akkor sem, ha a peradatok szerint a felperes határozatlan idejű munkaviszonyban szeretett volna állni az alperesnél, és sérelmezte az egyszerűsített foglalkoztatását, de arról, hogy az alperes őt így alkalmazta, tudott (M.108/2017/17. számú jegyzőkönyv, M.108/2017/30. számú jegyzőkönyv).
- [32] A felek között tehát az Efo.tv. 1. § (1) bekezdés b) pontja szerinti alkalmi munkára vonatkozó egyszerűsített módon létesíthető munkaviszony jött létre, figyelemmel a 2. § 3) pontjára, valamint a 3. § (1) bekezdésére. A 4. § (1) bekezdése értelmében a jogviszonyra az Mt., valamint a kötelező legkisebb munkabérről és a garantált bérminimumról szóló külön jogszabály rendelkezéseit az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.
- [33] Az alperes nem vitásan a felperesnek az általa megjelölt időben, a foglalkoztatása alatt a munkája ellenértékét az Efo.tv. szabályai szerint megfizette. A felperest a garantált bérminimum szakmunkás bére nem illette meg, figyelemmel arra is, hogy az alperesnél nem szakmunkásként, hanem segédmunkásként volt foglalkoztatva.
- [34] Ebből az okfejtésből az is következik, hogy a felek jogviszonyát az Efo.tv. eltérő rendelkezéseit kivéve az Mt. alapján kellett megítélni [Efo.tv. 4. § (1) bekezdése], mert ez a jogviszony is munkaviszony, méghozzá egyszerűsített módon létesíthető speciális munkaviszony [Efo.tv. 1. § (1) bekezdés]. Ezért az alperes fellebbezésnek az az okfejtése, hogy a kereset azért megalapozatlan, mert a felperes egyszerűsített jogviszonya nem volt munkaviszony, nem fogadható el, ellentmond annak, hogy a felperes nála a munkáját a munkaviszonyra jellemző hierarchikus viszonyban és körülmények között végezte, az alperes a 2016. május 4-én bekövetkezett balesetet munkabalesetnek elismerte, és a hatóságok is ennek minősítették az eseményeket. Ezért a felperes kártérítésre alapított keresetét az Mt. kártérítésre vonatkozó szabályai szerint kellett elbírálni, figyelemmel az Efo.tv. 4. § (1) bekezdésre, amely hivatkozással az elsőfokú rész- közbenső ítélet jogi indokolása kiegészítendő.
- [35] Tehát helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság a felperes 2016. május 4-én bekövetkezett balesetért az alperest az Mt. 166. § (1) bekezdése szerint terhelő kártérítési felelősséget, amely alól a munkáltató másodlagos fellebbezési kérelme szerint az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontja alapján a károsult munkavállaló kizárólagos közrehatása miatt kívánt mentesülni.
- [36] A felperes balesete folytán eljáró Tolna Megyei Kormányhivatal elsőfokú munkavédelmi határozata az alperesnél tapasztalt munkavédelmi, a balesettel összefüggő hiányosságok miatt munkavédelmi bírságot szabott ki a munkáltatóval szemben. A büntetőeljárásban a munkavédelmi szakértői vélemény a munkáltató részéről szabályellenesnek minősítette, hogy a felperest szakképzettség nélkül asztalos szakképesítést igénylő munkában foglalkoztatta, amikor faipari marógépen végeztetett vele munkát, amely gépről: a marótárcsáról és a

körfűrésről hiányzott a védőburkolat. Ezeket a munkavédelmi hiányosságokat a büntető ügyben eljáró bíróságok is értékelték, méghozzá az alperes érdekében eljáró vádlottak terhére.

- [37] Az alperes megalapozatlanul hivatkozott fellebbezésében arra, hogy a marógépet annak régi konstrukciója miatt védőfelszereléssel nem lehetett ellátni, ezért a hiánya neki nem róható fel. Az alperes a szabályszerű működtetéshez szükséges, a munkavédelmi szabályoknak megfelelő dokumentációt nem tudta az ellenőrzést végzőknek átadni, ugyanakkor a biztonságos munkavégzés feltételeit a hatályos előírások alapján kell biztosítani, és ha valóban lehetetlen volt az ezeknek megfelelő burkolat felszerelése, a gépet ki kellett volna vonni a termelésből, mint ahogy erre a baleset után sor került.
- [38] Ennek hiányában a munkáltató megszegte a rá irányadó, az Mvt. 2. § (2) bekezdése és a 4. §-a szerinti általános szabályokat, figyelemmel a 2.§ (3) bekezdésére és a 9. § (1) bekezdésére, nem tartotta be továbbá a 39. és 40. §-ok, a 42. § a) pont különös előírásait, továbbá az elsőfokú bíróság által is meghivatkozott 5/1993. (XII.26.) MÜM rendelet 3. §-ában, a 14/2004. (IV.17.) FMM rendelet 22. § (3) bekezdésében írtakat.
- [39] A munkavédelmi intézkedés megtételére vonatkozó kötelezettség megszegése a munkáltató részéről kizárta annak megállapítását, hogy a baleset a munkavállaló kizárólagos károkozó magatartásának a következménye lehessen, ezáltal azt is, hogy a munkáltató a kártérítési felelősség alól az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontja szerint mentesülhessen (EH2006.1537., BH2020.339.).
- [40] Ugyanakkor a munkavédelmi szakértő rögzítette a felperes közrehatását is, amikor a működő gépbe nyúlt bele alapvető munkavédelmi szabályt megszegve. Azt ugyanis, hogy forgó alkatrész előtt nem lehet átnyúlni, külön, erre irányuló oktatás és a gép működtetésére vonatkozó szakképesítés nélkül is tudnia kellett. Ezzel megsértette az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontjának általános, az Mvt. 60. § (1) bekezdés a) és g) pontjainak speciális előírásait. Mindezzel pedig az Mt. 167. § (2) bekezdése szerinti kármegosztásra adott okot, amelynek arányát az elsőfokú bíróság a munkáltatóra terhesebben 70-30%-ban állapította meg.
- [41] A mérlegeléssel meghozott döntését, az alperes állításával szemben, a bíróság megindokolta; bár tévesen hivatkozott az Mt. 174. §-ára, helyesen a felek jogviszonyában a 166-167. §-ai voltak irányadók, és az 1/2018. (VI.25.) KMK vélemény folytán az MK 31. számú állásfoglalásban írtak a 2012. évi I. törvény alapján elbírált ügyekben nem tekinthetők alkalmazhatónak, azonban a KMK vélemény III. rész 4. pontja alapján továbbra is érvényes az az elv, hogy a kármegosztás arányát a munkáltató vétkesség nélküli felelőssége mellett is megállapítható vétkessége és a munkavállaló vétkességének aránya határozza meg. A munkavállaló terhére csak az ő vétkes magatartásával összefüggő kár értékelhető.
- [42] Ez alapján helyesen mérlegelte úgy a munkavédelmi szabályszegéseket az elsőfokú bíróság, hogy a baleset bekövetkezéséhez elsősorban az vezetett, hogy az alperes szakképesítés nélkül végeztetett önálló munkát a felperessel a faipari marógépen, amely a szükséges és előírás szerinti védőburkolatokkal nem volt ellátva. A balesethez hozzájárult, hogy a munkavállaló cérna kesztyűben dolgozott, amit a munkáltató biztosított számára védelemként, és közreható oka volt, hogy a felperes durva szabályszegésként a forgó alkatrész előtt átnyúlt, működő gépnél szabálytalanul végzett védelem nélkül munkát.
- [43] E kölcsönös közrehatások helyes mértékét állapította meg a bíróság – a jogalap tekintetében az 1952. évi Pp. 213. § (3) bekezdése alapján közbenső ítéletet hozva – az objektív és a felróhatóságon alapuló felelősségekre figyelemmel a munkáltatóra terhesebb 70-30% arányban.
- [44] Ezekre az indokokra figyelemmel találta helyesnek a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság rész- közbenső ítéletét, és azt a 1952. évi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

- [45] A fellebbezések nem voltak eredményesek: az alperes a részítélettel elbírált kereset vonatkozásában pernyertes lett, míg a közbenső ítélet alapján a felek részlegesen pernyertesek, illetve pervesztesek lettek. Az alperest pernyertessége arányában illeti meg perköltség az 1952. évi Pp. 81. § (1) bekezdés alapján, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése szerint.
- [46] Az 1952. évi Pp. 87. § (2) bekezdése alapján, a pernyertesség-pervesztesség arányát figyelembe véve, a másodfokú bíróság úgy döntött, hogy a felperes pártfogó ügyvédjének másodfokú díját azonos arányban kötelesek viselni a felek.
- [47] Az alperesnek pervesztességéhez igazodóan a le nem rótt fellebbezési illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdése, valamint a 30/2017.(XII.27.) IM rendelet 2023. január 1-től hatályos 3. §-a szerint kell megfizetnie az államnak.

Pécs, 2023. február 07.

Dr. Tolnai Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Rendeki Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Berki Csilla s.k. bíró